

Innst. S. nr. 197

(1999-2000)

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Bjørn Hernæs og Kjellaug Nakkim om å frita kabelkraner for investeringsavgift

Dokument nr. 8:61 (1999-2000)

Til Stortinget

Sammendrag

I henhold til Stortingets årlige vedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. II § 11 skal det ikke betales investeringsavgift av "hogstutstyr til bruk for felling, kvisting, kapping o.l. i forbindelse med avvirking av skog". Skattemyndighetene har fortolket dette slik at driftsmidler som inngår i produksjonsprosessen fra felling til ferdig kappet tømmer er fritatt for avgift. Selv om av bruk av kabelkran er en integrert og nødvendig del av avvirkingsprosessen i ulendt terreng har skattemyndighetene imidlertid nektet å gi fritak for investeringsavgift på dette driftsmiddelet. Forslagsstillerne mener denne forskjellsbehandlingen mellom kabelkraner og annet produksjonsutstyr både er inkonsekvent og i strid med Stortingets vedtak.

Forslagsstillerne viser til at skogsdrift i ulendt terreng skjer ved at skogsentreprenøren kjører fram skogsmaskinen og lassbæreren til et egnet sted der utstyret kan plasseres på fast grunn og så nær avvirkingsområdet som mulig. Kabelkranen plasseres deretter like ved prosessoren. Til sammen utgjør skogsmaskinen og kabelkranen produksjonsmaskineriet i avvirkingsprosessen. Enden av kabeltrekket forankres der trærne vokser, ofte 50-70 meter fra skogsmaskinen og kabelkranen. Selve trefellingen i bratthenget må skje manuelt med motorsag. Når treet er skilt fra roten trekker kabelkranen det opp fra fellingsstedet og direkte inn til skogsmaskinen som foretar kapping av topp, kvisting og oppdeling. Deretter kjøres tømmeret til bilvei med lassbærer. Av dette fremgår det at bruk av kabelkran er en integrert og nødvendig del av avvirkingsprosessen. Forskjellsbehandlingen mellom alle andre driftsmidler i avvirkingsprosessen og kabelkraner er derfor åpenbart inkonsekvent.

Det er flere årsaker til at denne forskjellsbehandlingen er uheldig. En stor del av tømmervolumet i norske skoger står i kupert og myrlendt terreng. For at skog-

ressursene skal kunne utnyttes optimalt er det viktig at avvirking skjer også i disse områdene. Drift i ulendt terreng øker tilgangen på trevirke, noe som styrker lønnsomheten og verdiskapingen i skogbruket og skognæringen for øvrig. Den avgiftsmessige forskjellsbehandlingen mellom kabelkraner og andre driftsmidler i skogbruket fører til at skogressursene i disse områdene blir underutnyttet. Resultatet er en samfunnsøkonomisk uheldig vridning av skogsdriften mellom ulike skogsterreng. Siden unge trær forbruker mer CO₂ enn gamle trær vil økt utskifting av skogen i vanskelig tilgjengelige områder dessuten ha en positiv klimavirkning.

For å sikre avgiftsmessig likebehandling mellom ulike typer produksjonsutstyr i skogbruket, unngå uheldige vridningseffekter og styrke økonomien i skognæringen mener forlagsstillerne at kabelkraner bør fritas for investeringsavgift.

På denne bakgrunn fremsettes følgende forslag:

"I Stortingets årlige skatte- og avgiftsvedtak for budsjetterterminen 2000 gjøres følgende endring:

Om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterterminen 2000

II

§ 11 andre ledd skal lyde:

Avgift skal heller ikke betales av lassbærer og kabelkran anskaffet for transport av tømmer i skogen."

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Dag Terje Andersen, Erik Dalheim, Grethe G. Fossum, Britt Hildeng, Ottar Kaldhol, Torstein Rudihagen og Signe Øye, fra Fremskrittspar-

tiet, Siv Jensen, Per Erik Monsen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, Valgerd Svarstad Haugland, Gunn Steinhovden og Ingebrigt S. Sørfonn, fra Høyre, Børge Brende, Kjellaug Nakkim og Anders C. Sjaastad, fra Senterpartiet, Odd Roger Enoksen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, fra Venstre, Terje Johansen, og representanten Steinar Bastesen, viser til følgende svar fra finansminister Karl Eirik Schjøtt-Pedersen den 22. mai 2000 på henvendelse fra saksordfører Odd Roger Enoksen:

"Det vises til brev av 11. mai 2000 fra Finanskomiteen hvor det bes om min uttalelse til dokument 8:61.

Det er riktig som forslagsstillerne hevder at kabelkraner etter avgiftsmyndighetenes vurdering ikke er omfattet av § 11 i Stortingets plenarvedtak. Det følger av St.prp. nr. 1 (1995-96) Skatte- og avgiftsvedtak at hogstutstyr til bruk for felling, kvisting, kapping og lignende var ment omfattet av fritaksordningen. Kabelkraner er etter departementets syn ikke til bruk for verken felling, kvisting eller kapping.

Jeg er enig med representantene Bjørn Hærnes og Kjellaug Nakkim i at det kan virke tilfeldig at kabelkraner er fritatt fra investeringsavgift. Jeg vil imidlertid påpeke at jeg generelt er skeptisk til at det innføres ytterligere fritak fra investeringsavgiften. Det foreligger som kjent en rekke fritak for investeringsavgiften begrunnet i ulike hensyn. Disse hensynene kan være motstridende. Fritakene skaper en rekke kunstige og tilfeldige avgrensninger. For mange anskaffelser er således spørsmålet om det skal beregnes investeringsavgift eller ikke, komplisert. Innføring av flere fritak vil gjøre systemet enda mer uoversiktlig og ytterligere vanskeliggjøre en forsvarlig håndtering av dette både for de næringsdrivende og for avgiftsmyndighetene.

Når det gjelder kabelkraner vil jeg imidlertid orientere om at driftsmidler hovedsakelig til bruk i jordbruk og skogbruk i dag er fritatt for investeringsavgift når anskaffelsene gjøres av registreringspliktige næringsdrivende i jordbruk, husdyrhold, hagebruk, gartneri og skogbruk (primærnæringene), jf. Stortingets plenarvedtak § 4. Fritaket er nærmere regulert i F113. Med

hovedsakelig menes etter fast og langvarig praksis 80 prosent.

Finansdepartementet har nettopp hatt forslag om en endring av forskrift av 25. februar 1999 om avgrensning av fritak for investeringsavgift på driftsmidler m.v. til bruk i jordbruk, husdyrhold, hagebruk, gartneri og skogbruk (F113) på høring. Høringsfristen gikk ut 10. april 2000. Forslaget gikk ut på en utvidelse av investeringsavgiftsfritaket for jord og skogbruk slik at også relevante anskaffelser til bruk i entrepris- og utleievirksomhet, når dette er avgiftspliktiges hovednæring, omfattes. Departementet antar at kabelkraner anskaffet av skogsentreprenører vil omfattes av forskriftsendringen.

Anskaffelser foretatt av andre næringsdrivende for enterprise og utleievirksomhet til bruk i primærnæringene er ikke omfattet av forskriften. Anskaffelse som leases ut til primærnæringen er imidlertid omfattet av forskriften, jf. § 8.

Ovennevnte endring av F113 vil medføre at alle driftsmidler, også kabelkraner, skogsentreprenører anskaffer vil bli fritatt for investeringsavgift, forutsatt at anskaffelsene er hovedsakelig til bruk i primærnæringene og vilkårene for øvrig er oppfylt. Jeg legger til grunn at hovedsakelighetsvilkåret i tilfellene forslagsstillerne sikter til vil være oppfylt.

Ved en endring av F113 vil det ikke være nødvendig med en endring av Stortingets årlige plenarvedtak."

Komiteen forutsetter at den varslede endring av F113 innbefatter kabelkraner og iverksettes snarest, og finner på denne bakgrunn ikke grunnlag for endring av Stortingets vedtak.

Komiteens tilråding

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:61 (1999-2000) - forslag fra stortingsrepresentantene Bjørn Hærnes og Kjellaug Nakkim om å frita kabelkraner for investeringsavgift - vedlegges protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 30. mai 2000

Dag Terje Andersen
leder

Odd Roger Enoksen
ordfører

Siv Jensen
sekretær